

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

2023/2024

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

OBSAH

1. Charakteristika školy
2. Školní preventivní tým a vnitřní informační zdroje
3. Vnější zdroje školy
4. Monitoring
5. Hodnocení MPP školního roku 2022/2023
6. Stanovení cílů
 - 6.1. Analýza současného stavu školy
 - 6.2. Krátkodobé cíle pro žáky
 - 6.3. Krátkodobé cíle pro pedagogy
 - 6.4. Krátkodobé cíle pro zákonné zástupce
7. Skladba aktivit pro jednotlivé cílové skupiny
 - 7.1. Žáci
 - 7.1.1. Primární prevence v rámci ŠVP
 - 7.1.2. Specifická primární prevence
 - 7.1.3. Nespecifická primární prevence
 - 7.2. Pedagogové
 - 7.3. Zákonní zástupci
8. Evidence a efektivita
9. Závěr

Přílohy

1. Nabídka zájmových útvarů
2. Subjekty, s nimiž škola spolupracuje
3. Legislativa a normy týkající se prevence
4. Síť organizací a služeb poskytující odbornou pomoc – zvláštní příloha

1. Charakteristika školy

Název školy: Základní škola Opava, Mařádkova 518/15 – příspěvková organizace

Adresa školy: Mařádkova 518/15, Opava – Předměstí, 746 01 Opava

Pracoviště: Mařádkova 15 tel. 734 854 515

Krnovská 101 tel. 734 854 511

Školní družina: Mařádkova 7 tel. 734 854 513

Krnovská 101 tel. 734 854 512

Jméno a příjmení ředitele: Mgr. Monika Kamradková

E-mail : info@zsmaradkova.cz

Web: www.zsmaradkova.cz

ZŠ Opava, Mařádkova 518/15 – příspěvková organizace je městskou úplnou školou nacházející se jednak v centrální části města, jednak v těsné blízkosti městských sadů a Stříbrného jezera. Škola se skládá ze dvou samostatných pracovišť. Ke sloučení těchto pracovišť došlo ve školním roce 2004/2005.

Převážná většina žáků jsou děti bydlící v nejbližším okolí školy, někteří žáci dojíždí z odlehlejších částí Opavy nebo z blízkých vesnic. Naši školu navštěvují děti z Dětského domova v Opavě a z Azylového domu na Rybářské ulici.

2. Školní preventivní tým a vnitřní informační zdroje

	Jméno a příjmení	Telefon	Email
Metodik prevence koordinátor +	Mgr. Nikola Henčlová Mgr. Petr Fiala	737442724	nikola.henclova@zsmaradkova.cz petr. fiala@zsmaradkova.cz
Výchovný poradce	Mgr. Silvie Lidmilová Mgr. Renata Podešvová	734854515	silvie.lidmilova@zsmaradkova.cz renata.podesvova@zsmaradkova.cz
Speciální pedagog	Mgr. Běla Harazimová	734854514	bela.harazimova@zsmaradkova.cz
Školní psycholog	Mgr. Kateřina Polášková	777593648	katerina.polaskova@zsmaradkova.cz

Na naší škole působí školní poradenské pracoviště, které nabízí poradenskou i konzultační službu jak žákům, tak i zákonným zástupcům, učitelům. Hlavním záměrem pracoviště je posílit sociální klima školy, vylepšit vztahy mezi všemi subjekty školy, minimalizovat výskyt obtíží a problémů uvnitř skupiny.

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

Tuto činnost pro obě dvě samostatná pracoviště zajišťují školní psycholog, speciální pedagog, výchovný poradce a školní metodik prevence a koordinátoři. Školní preventivní tým disponuje vlastní kanceláří ve školní budově Mařádkova 15. Školní poradenské pracoviště se zabývá problémy I. i II. stupně. Podněty k práci, informace získává hlavně od pedagogů, zvláště pak od třídních učitelů. Reaguje i na připomínky žáků, zákonných zástupců, ostatních pracovníků školy. O všech potížích jsou vedeny písemné zápisy. Vedení školy je informováno o výskytu rizikového chování žáků. Ředitel školy se účastní výchovných komisí, které většinou řeší neomluvenou absenci žáků, chování, které je v rozporu se školním řádem.

Školní metodik prevence seznamuje třídní učitele s materiály, které napomáhají stmelovat třídní kolektiv, upevňovat pozice a role žáků ve třídě, nebo slouží k rozvíjení osobnostního růstu žáka. V rámci ŠVP máme po ročních zpracováno začlenění témat primární prevence do výuky v jednotlivých předmětech. Výchovný poradce a školní psycholog v hodinách výchovy ke zdraví vedou besedy, zážitkové programy (např. kyberšikana, šikana, poruchy příjmu potravy, vandalismus, rasismus, náboženské sekty). Školní poradenské pracoviště realizuje pro nově vzniklé kolektivy (při spojení tříd, nebo příchodu většího počtu žáků) adaptační pobyty.

Školní poradenské pracoviště využívá ke své práci odbornou a metodickou literaturu. Ve všech budovách jsou na chodbách umístěny informační panely primární prevence. Kromě připravovaných akcí, důležitých telefonních (i e-mailových) kontaktů na organizace, instituce nabízející pomoc, radu zde nalezneme i fotodokumentaci již proběhlých akcí, zajímavé odkazy či články k tématu primární prevence.

3. Vnější zdroje školy

Škola při své činnosti vychází z právních předpisů MŠMT, které se vztahují k oblasti prevence.

Školní metodik prevence úzce spolupracuje s okresní metodičkou prevence při Pedagogicko-psychologické poradně v Opavě, která pravidelně dvakrát ročně informuje metodiky o všech novinkách v oblasti prevence, předává zprávy z konferencí, upozorňuje na vhodné materiály, programy k primární prevenci a v neposlední řadě nabízí zdarma preventivní a intervenční programy.

Škola nalézá oporu také i u krajské metodičky prevence v Ostravě, která podává informace spjaté s projekty.

V případech jako je zvýšená neomluvená absence, výchovné problémy, zanedbání péče o dítě se škola obrací na Odbor sociálních věcí města Opavy. V závažných případech kontaktuje Policii ČR, Městskou policii, dětského lékaře, jiná zdravotnická zařízení.

Škola spolupracuje také se školskými zařízeními jako jsou Středisko výchovné péče v Opavě, Speciálně pedagogické centrum Srdce v Opavě, Slezskou univerzitou. Škola využívá poradenství odboru školství města Opavy, především protidrogového koordinátora a manažera prevence kriminality.

Škola tradičně nabízí žákům zcela pestrou škálu zájmových útvarů.

4. Monitoring

Monitoring probíhá po celou dobu školního roku a je zaměřen na čtyři skupiny tj. žáky, zákonné zástupce, pedagogy, školu jako celek.

5. Hodnocení MPP školního roku 2022/2023

Ve školním roce 2022/2023 se nám podařilo úspěšně uskutečnit téměř všechny akce z MPP. Nezrealizovali jsme pro žáky 1. stupně zážitkový program JÁ + TY = MY zaměřený na posílení soudržnosti ve skupině a zdravý životní styl, a to z důvodu začlenění tříd do projektu KLIPP, kde multioborový tým intenzivně po dobu 6 měsíců vstupoval do třídních

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

kolektivů a realizoval činnosti podporující zdravý životní styl a klima třídy. Také program S kybernetikou v duši jsme nahradili projektovým dnem Super mega digi day aneb bezpečný internet pro všechny (pro 7. ročník) a besedou Nebezpečné chování na sociálních sítích pro 4. a 8. ročník. Beseda s drogově závislými vzeňkyněmi byla pro značný zájem ostatních škol odložena na podzimní termín. Reagovali jsme také na aktuální dění ve třídních kolektivech a dodatečně jsme zajistili programy eliminující dané rizikové formy chování. Mezi takové akce patří červnové adaptační dopoledne s novými žáky budoucí 6.C, Help P3 – beseda o poruchách příjmu potravy (6. ročník).

Domníváme se, že díky třídnickým hodinám zaměřeným na prevenci sociálně patologických jevů a akcím realizovaných v rámci MPP získali žáci povědomí o rizikových formách chování. Mnoho akcí bylo věnováno výchově žáků ke zdravému životnímu stylu, ať už se jednalo o zásady správné výživy, péči o tělo, či sportovní aktivity. Řadou tematicky zaměřených besed a přednášek týkajících se nežádoucích patologických jevů jsme se snažili dětem přiblížit tuto problematiku a upozornit je na nebezpečí, spojená s užíváním návykových látek, rozvojem nežádoucích vztahů v celém třídním kolektivu i mezi jednotlivci a směřovat je zejména k rozvoji pozitivního sociálního chování a zvládnání zátěžových situací. Ze zpětných vazeb pedagogů i žáků vyplynulo, že připravené preventivní programy (besedy, přednášky, exkurze, zážitkové a prožitkové programy) splnily svoji funkci, naplnily očekávání všech zúčastněných a přispěly ke zvýšené informovanosti o rizikových projevech chování.

V tomto školním roce se škola zapojila do projektu KLIPP. Cílem bylo zajistit ohroženým dětem se specifickými potřebami včasnou podporu ze strany multioborového týmu (psycholog, speciální pedagog, terapeut) zaměřenou na řešení akutních výchovných/vzdělávacích/vztahových problémů a zároveň zaměřením na dlouhodobé koncepční řešení prostřednictvím nastavení funkčního systému a postupů při řešení náročných situací ve škole.

Vzájemnou spoluprací třídních učitelů s výchovným poradcem, školním metodikem prevence i školním psychologem se snažíme včas podchytit žáky s rizikovým chováním

a pomoci jim v řešení jejich problémů tak, aby nedocházelo k nežádoucím projevům chování

a k narušování optimálních vztahů ve třídě či škole.

V průběhu školního roku bylo průběžně řešeno i problémové chování žáků. Každý přestupek či podnět ze strany žáků bývá důsledně prošetřen, v případě potřeby je pozván k individuálnímu pohovoru i zákonný zástupce žáka a společně s ním se snažíme najít cestu, jak se žákem dále pracovat. Individuální přístup a dostatek času ke klidnému zhodnocení problému se nám dlouhodobě osvědčuje. V tomto školním roce jsme převážně řešili problémy spojené s kouřením v prostorách školy, vyrušování ve vyučování a užívání mobilního telefonu vyučování. Zaznamenali jsme také zvýšený výskyt nevhodného chování ke spolužákům, používání vulgárních výrazů a úzkostných stavů.

Zhodnocení realizace cílů

Pro zákonné zástupce

Při realizaci MPP má své nezastupitelné místo spolupráce se zákonnými zástupci. Probíhá na několika úrovních.

Zákonní zástupci byli seznámeni s dokumenty školy i primární prevence (školní řád, MPP, programem proti šikanování) na prvních třídních schůzkách (září 2022). Zákonní zástupci využívali možnosti kontaktu se školou prostřednictvím třídních schůzek, konzultačních hodin, dní otevřených dveří a triád. Pravidelně byly aktualizovány webové stránky školy i nástěnné panely v prostorách školy. I nadále byla využita ke komunikaci platforma Teamsy. Nově byly informace o dění ve škole zveřejněny i na facebooku.

Pro pedagogy

Školní metodik prevence, speciální pedagog, výchovný poradce, školní psycholog si nadále osvojují nové teoretické poznatky o rizikovém chování samostudiem odborné literatury

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

i vyhledáváním informací na internetu. Využívají i poskytované nabídky přednášek, školení a workshopů. Školní metodik prevence se pravidelně účastní všech schůzek pořádaných okresní metodičkou prevence. Získané informace, zkušenosti a podněty předává ostatním pedagogům i asistentům, dle potřeby rovněž provozním zaměstnancům školy.

Členové ŠPP vytvořili Manuál k řešení problémových školních situací. Tento manuál je dle potřeby aktualizován a doplňován. Členové ŠPP se účastní pravidelných schůzek, na kterých jsou projednávány případy rizikového chování žáků. Kromě těchto schůzek se konají také jednání vztahující se k jednotlivě řešeným případům.

Výchovný poradce vedl přehled o řešených problémech, metodik prevence o uskutečněných akcích a školeních zaměřených na prevenci. Školní psycholog aktivně poskytoval odbornou pomoc jak žákům, tak zákonných zástupcům i pedagogům. Pedagogové usilovali nejen o posílení kamarádských vztahů v třídních kolektivech, rozvoj přátelské atmosféry mezi žáky i jejich pedagogy, ale také o vytváření pocitu zodpovědnosti za své činy, a to ve vyučovacích hodinách, třídnických hodinách i během mimoškolních akcí, výletů, škol v přírodě.

Typ kurzu	Počet zúčastněných pedagogů
Školení sborovna – Bezpečné prostředí ve škole	všichni
Výjezd ZŠ Brabantice – Bezpečné prostředí ve škole	9
Výjezd ZŠ Nový svět – Bezpečné prostředí	13
Mentoring	2
Balintovská skupina – prožití skupinové metody	14
Výcvik FIE	1
Workshop pro pedagogy – triády – obsah, témata	25
Workshopy pro asistenty pedagoga	12
Workshopy pro začínající pedagogy	9
Workshopy – spolupráce asistenta s pedagogem	25
Workshop ředitelů – zvyšování kvality škol	1
Workshop - Třídnické hodiny – cíl, forma vedení, přehled aktivit	29
Webinář – dítě, škola, síť	1
Webinář – kybernetická bezpečnost a prevence	1
Webinář – rozvoj emoční inteligence	1
Webinář – třídnické hodiny smysluplně	1
Doškolení – zdravotních zotavovacích akcí	1
Beseda – Tým pro mládež	3
Vzdělávací/sdílecí setkání k programům KIVA a PBIS	3

Pro žáky

V pravidelně konaných třídnických hodinách si každá třída vytvořila svá pravidla třídy vedoucí k posílení kamarádských vztahů a snížení nežádoucího chování.

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

Žáci získali povědomí o nebezpečí spojeném s užíváním návykových látek, o trestní odpovědnosti, o zneužívání informačních technologií, a to nejen v rámci výuky podle ŠVP, ale také prostřednictvím besed, přednášek, projekcí, prezentací, zážitkových programů. Účastnili se v projektu Ovoce do škol.

K eliminaci výskytu krádeží nebo vandalismu přispěly i dohledy pedagogů v rizikových prostorách školy.

Žáci 1. stupně byli zapojeni do projektu KLIPP (klima-prevence-podpora). Pravidelná setkání s externími speciálními pedagogy přispěla k sebepoznání žáků, nalezení jejich role, pozice ve třídě, posílení pozitivních vztahů ve třídě. Do projektu KLIPP byly zařazeny i dvě třídy 2. stupně (6.C, 7.B), které byly zapojeny do intervenčního programu zaměřeného na vztahy ve třídě.

Žáci 1. stupně se také pravidelně účastnili schůzek žakovského parlamentu, který reagoval na aktuální dění ve škole. Byl vydáván časopis „Mařádkovic noviny“. Nechyběly ani zotavovací akce. Pro žáky 2. stupně v 6. ročníku se konal cyklistický adaptační pobyt, v 7. ročníku lyžařský výcvik.

Činnost na úseku prevence kriminality a protidrogové prevence	Počet akcí	Počet zúčastněných	
		žáků	pedagogů
Přednáška Policie ČR – Tvoje cesta onlinem	3	146	7
Přednášky PMS+OSPOD – Trestní zodpovědnost	3	71	3
Návštěva – Městská policie Opava	1	22	1
Návštěva – Den otevření tísňové linky	1	23	1
Beseda – Nebezpečné chování na soc. sítích	2	102	5
Beseda Police ČR pro UA (kriminalita, bezpečnost, prevence)	2	25	2
Beseda – Kouření – Zdravotní ústav Ostrava	2	42	2
Beseda – Světový den bez tabáku	1	17	2
Beseda - Světový den boje proti AIDS	1	72	3
Práce se třídami	50	1000	25
Práce se třídami – preventivní program projektu KLIPP	54	164	14
Práce se třídami – intervenční program projektu KLIPP	13	42	2

Organizace, s kterou PO spolupracuje (HZS, městská policie, střední školy....)	Obsahová náplň a cíle vzdělávacího procesu	ročníky
Policie ČR	Preventivní programy	5--9.
Městská policie	Preventivní programy	8.
Probační a mediační služba	Preventivní programy	8.-9.
Slezské gymnázium Opava	Help P3 - přednáška	6.
OSP Opava	Kariérové poradenství	9.
Centrum inkluze	Preventivní a intervenční program	1.-5.// 6.-7.

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

Leandros – plavecká škola	Plavecký výcvik	2.-4.
MM Opavy	Dopravní výchova	3., 4.,
Dolní oblast Vítkovice Ostrava	Animační program - Žít normálně aneb hendikep není překážka	7.-8.
Slezská nemocnice Opava	Transfúzní stanice, hygiena rukou	8
Slezské muzeum Opava	Vernisáže, exkurze	2.-9.
OKO Opava	Animační programy, výstavy, přednášky	1.-9.
Slezské divadlo Opava	Divadelní představení	6.-9.
Cinestar Opava	Filmová představení	1.-9.
Planeta Země 3000	Cestopisy – představení v kině	5.-9.

Pro školu

Výskyt rizikových forem chování (počet případů)

Ničení školního majetku – 2

Krádež – 3

Kouření elektronických cigaret – 13 žáků

Fyzické napadení spolužáků - 5

Sebepoškozování – 3

Záškoláctví – 12 žáků

Hodnocení chování za školní rok 2022/2023– počet žáků (1.pololetí – 509, 2. pololetí – 512)

	1. pololetí	2. pololetí
Druhý stupeň z chování	2	10
Třetí stupeň z chování	0	1

Neomluvené hodiny	7	186
-------------------	---	-----

Závěr:

Cíle vytyčené MPP se během školního roku 2022/2023 podařilo splnit. Žáci získali řadu vědomostí a dovedností v oblasti sociálně patologických jevů a také zdravého životního stylu. Věřím, že naší prací přispíváme k minimalizaci šikany a pomáháme vytvářet kamarádké vztahy mezi žáky. Ve všech těchto oblastech hodláme pokračovat i v příštím školním roce.

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

6. Stanovení cílů

6.1. Analýza současného stavu

Intenzivně jsme sledovali omluvenou i neomluvenou absenci žáků. V případech neomluvené absence jsme kontaktovali zákonného zástupce a žádali o podání vysvětlení. V ojedinělých případech se svolaly výchovné komise. TU informoval ŠMP o zvýšené omluvené absenci žáka (opakovaná krátkodobá absence). Během školního roku jsme na 2. stupni zaznamenali zvýšený výskyt používání elektronických cigaret, úzkostných a neurotických projevů žáků i případy sebepoškozování či případy týkající se poruch příjmu potravy. Na 1. stupni jsme převážně řešili problémy vzniklé narušenými vztahy ve třídách.

6.2. Krátkodobé cíle pro žáky

- 1) Posílit vzájemný respekt, toleranci a spolupráci
- 2) Zvýšit vědomosti o trestní odpovědnosti
- 3) Zvýšit informovanost o rizikových formách chování

6.3. Krátkodobé cíle pro pedagogy

- 1) Vytvářet bezpečné a otevřené prostředí pro žáky
- 2) Aktivní spolupráce se zákonnými zástupci

6.4. Krátkodobé cíle pro zákonné zástupce

- 1) Seznámit se s obsahem dokumentů primární prevence, školním řádem
- 2) Aktivní spolupráce s pedagogy

7. Skladba aktivit pro jednotlivé skupiny

7.1. Žáci

7.1.1 Primární prevence v rámci ŠVP

Témata prevence jsou začleněna v rámci ŠVP do vzdělávacího procesu. S problematikou RCh jsou žáci seznamováni s ohledem na věk a zralost v jednotlivých ročnících. Tematické plány jsou k dispozici u zástupců školy a na webových stránkách školy.

Na prvním stupni se primární prevencí převážně zabývá třídní učitel. Chování a jednání třídního učitele, který je pro žáky autoritou, je nejlepší a nejvhodnější prevencí. Žáci jej uznávají jako osobnost a napodobují ho. S tématy se žáci nejčastěji setkávají v předmětech jako jsou ČAS, informatika, český jazyk (komunikační a slohová výchova), nově také v etické výchově, která je začleněna v každém ročníku 1. stupně. Etická výchova vede žáky k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního názoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

Třídní učitel může použít různých metod, např. výklad, beseda, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, komunitní kruhy, dramatickou výchovu.

Práce na druhém stupni je velice náročná. Je důležitá koordinace mezi předměty, aby nedocházelo k zbytečnému přesycení informací žáků. Naší největší snahou je vzbudit u nich přirozený zájem o problematiku. Často jsou žáci velmi kritičtí k autoritám, a proto velmi záleží na postoji učitele, který vyjadřují při svém vystupování a jednání.

Na druhém stupni se primární prevencí zabývá učitel daného předmětu, školní psycholog, školní metodik prevence a výchovný poradce. Preventivním tématům je věnována pozornost zvláště v třídnických hodinách a také v předmětech, jako jsou výchova ke zdraví, občanská výchova, chemie, přírodopis, informatika, zeměpis, český jazyk.

Pedagogové mohou využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, práce s materiálem, besed, přednášek, komunitního kruhu.

1. ročník	
ČAS	Bezpečná cesta do školy, chování na silnici
	Rodina – vztahy v rodině
	Každý je jiný
	Základní hygienické návyky
	Režim dne
	Zdravá výživa
Etická výchova	Základní komunikační pravidla
	Vzájemná úcta při mezilidské interakci
	Vnímání a prožívání prosociálnosti
	Zbavování se strachu při řešení neznámého
2. ročník	
ČAS	Vztahy mezi lidmi
	Zásady opatrnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti ve styku s lidmi
	Volný čas
	Lidské tělo
	Péče o zdraví
	První pomoc
	Školní řád
Etická výchova	Dělení se a význam pro mezilidské vztahy
	Projevování pozornosti, laskavosti a uznání v běžných podmínkách
	Já a lidé v mém okolí – podobnosti a odlišnosti
	Moje silné a slabé stránky
3. ročník	
ČAS	Zdraví a jeho ochrana
	Lidé kolem nás – tolerance odlišnosti spolužáků
	Využití volného času
	Osobní bezpečí
Etická výchova	Důležitost naslouchání v životě

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

	Vnímavost k situaci druhých
	Pochopení situace druhých prostřednictvím vlastní zkušenosti a zážitků
	Eliminace vzájemného urážení se
4. ročník	
ČAS	Základy rodinné výchovy - partnerství, manželství, rodičovství
	Základy sexuální výchovy – odlišnost mezi pohlavími
	Výživa a zdraví - zdravý životní styl
	Drobné úrazy a poranění – prevence, první pomoc
	Prevence osobního ohrožení a zneužívání návykových látek
Etická výchova	Zásady efektivní neverbální komunikace
	Pomocí empatie předpokládat reakci druhých
	Co mě na vzorech přitahuje
5. ročník	
ČAS	Lidské tělo
Informatika	Komunikace
	Internet - Nebezpečí komunikace s cizími lidmi
Český jazyk	Komunikační situace - vztahy v dětském kolektivu
Etická výchova	Hledání možností, jak vycházet s druhými, zpracování neúspěchu
	Schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, užívání návykových látek
	Vliv pozitivního naladění na zdravý rozvoj sebepoznání
6. ročník	
Občanská výchova	Volný čas
	Rodina a její funkce pro zdravý vývoj jedince
	Mezilidské vztahy
Výchova ke zdraví	Prevence a odstraňování škodlivých návyků
	Výživa jako složka životosprávy
	Ochrana zdraví
Český jazyk	Jednoduché komunikační situace - způsob chování v rizikových situacích
Informatika	Internet
7. ročník	
Výchova ke zdraví	Rodina jako systém
	Změny chování v dospívání (puberta, adolescence)
	Mezilidské vztahy
Občanská výchova	Právo a morálka
Zeměpis	Rasismus
8. ročník	
Občanská výchova	Člověk a řád – právní ochrana člověka, problémy v oblasti lidských práv
	Člověk hledající společenství – vzájemné vztahy, sebepoznání, sebepojetí, sebekritika
Přírodopis	Životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

	Drogy a návykové látky
	Hygiena duševní činnosti
	Sexualita – odlišnosti, deviace
	Nemoci úrazy a prevence
9. ročník	
Občanská výchova	Výchova k demokracii – náboženské sekty
	Sociální výchova – vztah k jiným kulturám a národnostem
	Smysl společenství – citový život člověka
Chemie	Návykové látky
	Významné látky v organismech – výživa
Výchova ke zdraví	Slabost a síla prvních přátelských vztahů
	Zdravé a zodpovědné sexuální chování
	Závislost na alkoholu a jiných látkách
	Nemoci skryté a zjevné – lidé odlišní od normy

7.1.2. Specifická primární prevence

1) Posílení vzájemného respektu, tolerance a spolupráce

Akce	Cílová skupina	Organizátor, dohled	Termín
Projekt KLIPP (klíma – prevence – podpora) - intervence	Vybrané třídy	Centrum inkluze, ŠPP	říjen - červen
Projekt KLIPP - prevence	1. stupeň	Centrum inkluze, ŠPP	říjen - duben
Žákovský parlament	1. stupeň	pedagogové 1. stupně	září - červen
Lyžařský výcvik	7. ročník, 1. stupeň	J. Smija	březen
Cyklistický adaptační pobyt	6. ročník	třídní učitelé	září
Školní výlety	všechny ročníky	TU	červen
Třídní hodiny	2. stupeň	třídní učitel	září – červen

Naše škola byla spolu s ZŠ T.G.M. a ZŠ Hradec nad Moravicí vybrána do projektu Klipp (klíma – prevence – podpora) a bude realizován Centrem inkluze ops a organizací Férová škola. Cílem projektu je zajistit včasnou podporu multioborového týmu (psycholog, speciální pedagog, terapeut) zaměřenou na řešení akutních problémů jak vztahových, tak výchovných. V tomto školním roce cílovou skupina budou žáci 1. stupně a vstupy budou zaměřeny na upevnění kamarádských vztahů ve třídě, na spolupráci, formování hodnot a postojů a nabytí zdravého sebevědomí. Ve vybraných třídách 2. stupně (7.C, 7.A, 6.C) budou vstupy směřovat k dodržování třídních pravidel, rozdělení pozic a rolí ve třídě, začlenění žáků do kolektivu, na toleranci a akceptování sebe i druhých. Kromě této podpory bude probíhat i další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti osobnostní a sociální výchovy.

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

2) Zvýšit vědomosti o trestní odpovědnosti

Akce	Cílová skupina	Organizátor, dohled	Termín
S kybernetikou v duši	5.-7.ročník	Občanské sdružení Nebud' obět', třídní učitel	únor
Trestní zodpovědnost	8.- 9. ročník	Probační a mediační služba Opava, třídní učitel	květen
Právní vědomí – přestupky/činy	7.ročník	PČR, třídní učitel	červen
Tvoje cesta online	5.- 6. ročník	PČR, třídní učitel	březen
Tvoje cesta v dopravě	3.-4. ročník	PČR, třídní učitel	duben

3) Zvýšit informovanost o rizikových formách chování

Akce	Cílová skupina	Organizátor, dohled	Termín
Prevence Kouření	6.-7. ročník	Zdravotní ústav LFOU, TU	listopad, březen
Prevence Duševní zdraví	5.-6. ročník	Zdravotní ústav LFOU, TU	březen
Projekt Hasík	2. ročník	HZS Opava, třídní učitel	červen
Poruchy příjmu potravy	6. ročník	SGO Opava, TU	duben

7.1.3. Nespecifická primární prevence

V letošním školním roce pedagogové nabídli žákům pestrou škálu zájmových útvarů.

Seznam akcí

Září	Sběr papíru, Joy run
Říjen	Kola pro Afriku
Listopad	Konzultace v triádách
Prosinec	Pasování na čtenáře, Vánoční dílny
Březen	Matematické dílny pro žáky i rodiče
Duben	Konzultace v triádách
Červen	Exkurze

7.2. Pedagogové

1) Vytvářet a posilovat pozitivní klima třídních kolektivů

V oblasti přímé práce pedagogů je našim základním a každodenním úkolem budovat a udržet zdravé klima ve škole, nastolit a průběžně upevňovat vzájemnou důvěru mezi učiteli, žáky a zákonnými zástupci. To je nezbytným předpokladem účinnosti jakýchkoli dalších preventivních aktivit.

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

2) Aktivní spolupráce se zákonnými zástupci

Pedagogové komunikují se zákonnými zástupci prostřednictvím aplikace skolaonline. Pedagogové 1. stupně zasílají i týdenní plány s rozvrhem učiva a akcí. Pedagogové poskytli zákonným zástupcům pracovní e-maily.

7.3. Zákonní zástupci

1) Seznámení s obsahem dokumentů primární prevence, školním řádem

Na 1. třídních schůzkách (1. týden v září) budou zákonní zástupci seznámeni se školním řádem, s činností a místem působení školního poradenského pracoviště. Konzultační hodiny a kontakty jsou zveřejněny na webu školy, nástěnkách v prostorách školy.

2) Aktivní spolupráce s pedagogy

Zákonní zástupci žáků získávají informace o průběhu vzdělávání a chování svého dítěte prostřednictvím elektronické žákovské knížky. Zákonným zástupcům žáků 1. stupně jsou pravidelně zasílány týdenní plány s rozvrhem učiva.

I v tomto školním roce se budou konat triády – společná setkání učitele, žáka a rodiče

Spolupráce školy se zákonnými zástupci se neomezuje jen na třídní schůzky nebo konzultační dny či dny otevřených dveří. Zákonní zástupci mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Vedení školy úzce spolupracuje se školskou radou a občanským sdružením rodičů a přátel školy, které finančně dotuje řadu akcí pro děti (výlety 9. tříd, zotavovací akce, zájezd do Osvětimi, Den dětí atd.).

8. Evidence a efektivita

Školní poradenské pracoviště zaznamenává výskyt všech rizikových forem chování na 1. a 2. stupni, sepisuje záznamy z jednání se zákonnými zástupci, z přijatých opatření v případě výskytu RCh, uchovává zprávy zasílané jiným organizacím např. OSPOD, PČR, poradenská zařízení..., zakládá dotazníky nebo ankety žáků, zákonných zástupců, pedagogů.

Efektivita minimálního programu bude sledována a vyhodnocována v průběhu celého školního roku. Na konci školního roku se stává součástí výroční zprávy o činnosti školy a bude důležitým článkem pro tvorbu nového minimálního programu na další školní rok těmito způsoby:

- 1) Zpětné vazby žáků, zákonných zástupců, pedagogů jednotlivých programů
- 2) Pedagogické rady
- 3) Třídní schůzky, konzultační dny, dny otevřených dveří
- 4) Dotazníky zjišťující informovanost ve sledovaných oblastech

9. Závěr

MPP může být během školního roku doplněn o aktivity, preventivní programy, a to z důvodu aktuálního dění ve škole. Z daného dokumentu je zřejmé, že i nadále je naší prioritou posilování pozitivních vztahů nejen mezi žáky, ale i žáky a pedagogy, pedagogy a zákonnými zástupci.

V Opavě 30. 9. 2023

Metodik prevence: Mgr. Nikola Henčlová

Ředitelka školy: Mgr. Monika Kamradková

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

PŘÍLOHY

1. Nabídka zájmových útvarů

Název	Osoba	Místo konání	Den	Čas	Ročník	Částka
Keramika I.	Matušková	Mařádkova 9	středa	13 -14hod.	2.ročník	550Kč
Keramika II.	Matušková	Mařádkova 9	středa	14 -15hod.	4.ročník	550Kč
Keramika III.	Hřivnová	Mařádkova 9	pondělí	15-16hod.	3.-5.ročník	550Kč
Keramika IV.	Podešvová	Krnovská	středa	13-14hod.	1. ročník	550Kč
Keramika V.	Podešvová	Krnovská	středa	14-15hod.	4.-6. ročník	550Kč
Keramika VI.	Pavlátová	Krnovská	pondělí	13-14hod.	2.ročník	550Kč
Keramika VII.	Pavlátová	Krnovská	pondělí	14-15hod.	3.-4.ročník	550Kč
Programování	Lidmila	Mařádkova 9	středa	13-14hod.	2.–3.ročník	200Kč
Míčové hry	Lidmila	Mařádkova 9	čtvrtek	13-14hod.	4.ročník	200Kč
Miniflorbal	Kolich	Mařádkova 15	středa	14-15hod.	4.-5.ročník	200Kč
Výtvarné tvoření	Rucká	Mařádkova 9	středa	14-15hod.	4.-6.ročník	400Kč
Jóga pro děti	Peršínová	Mařádkova 9	Pondělí	14-15hod.	4.-5.ročník	200Kč
Dramatická výchova	Onderková	Mařádkova 9	pondělí	14-15hod.	3.,4.,5.ročník	200Kč
Dramatická výchova	Onderková	Mařádkova 9	středa	14-15hod.	8.-9.ročník	200Kč
Malý muzikant (flétna)	Kleinová	Mařádkova 9	středa	14-15hod.	1.-2.ročník	200Kč
Deskové a logické hry	Vajdová	Krnovská	čtvrtek	13-14hod.	1.-5.ročník	300Kč
Diskgolf	Vajdová	Krnovská Tělocvična/Sádrák	středa	14.00- 15hod./14.30- 16.00	6.-9.ročník	200Kč
Sborový zpěv	Woitková	Mařádkova 9	pondělí	14-15hod.	1.-5.ročník	200Kč
Angličtina hravě I.	Burdová	Mařádkova 9	čtvrtek	13-14hod.	1.-2.ročník	200Kč
Angličtina hravě II.	Burdová	Mařádkova 9	pátek	13-14hod.	4.ročník	200Kč
Fotbal	Fiala	Mařádkova 15	pondělí	14.-15hod.	6.-9.ročník	200Kč
Programování	Kleibl	Mařádkova 15	čtvrtek	14-15hod.	6.-9.ročník	200Kč
Psaní všemi deseti	Harazin	Mařádkova 15	čtvrtek	14-15hod.	6.-9.ročník	200Kč
Badatelský kroužek	Magurová, Procházková	Mařádkova 15			6.-9.ročník	200Kč
Vaření	Losertová	Mařádkova 15	středa	14-15hod.	5.-7. ročník	*

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

Kamarádi lesa	Kubesová	Mařádkova 9	pondělí	14-15hod.	6.-9.ročník	*
Ruština pro začátečníky	Harazimová	Krnovská	pondělí	14.-15.hod.	1.-5. ročník	200Kč

Externí kroužky konající se na našich budovách

Parkour School	Matěj Halfar	Mařádkova	čtvrtek	15.30-16.30	1.-5. ročník	1490Kč
Veselá věda		Mařádkova	pondělí	14.-15.	1.-5. ročník	1390Kč

2. Subjekty, s nimiž škola spolupracuje:

PPP Opava

SPC Srdce

Policie ČR

Městská policie

Probační a mediační služba

Centrum inkluze

Slezská univerzita

Zdravotní ústav Ostrava

Magistrát města Opavy - OSPOD, protidrogový koordinátor a manažer prevence kriminality

Hasičský záchranný sbor Opava

Městská knihovna Petra Bezruče – knihovnické lekce

Úřad práce – volba povolání žáků 9. tříd

Informa

Středisko výchovné péče

Slezské divadlo

Středisko volného času

3. Legislativa a normy týkající se prevence

Úmluva o právech dítěte

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Legislativní předpisy

- **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 72/2005 Sb.**, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, novela vyhlášky 197/2016 Sb.
- **Vyhláška č. 74/2005 Sb.**, o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 364/2005 Sb.**, o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky (vyhláška o dokumentaci škol a školských zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 15/2005 Sb.**, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 48/2005 Sb.**, o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 27/2016 Sb.** o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 64/2005 Sb.** o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 282/2016 Sb.** o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících**, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 317/2005 Sb.**, o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních** a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů *Mgr. Lucie Šimečková, metodik prevence v Pedagogicko-psychologické poradně Opava, 2022*

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.

- **Vyhláška č. 438/2006 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 458/2005 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče

Odkaz na zákony, vyhlášky MŠMT:

www.msmt.cz (ministerstvo → legislativa → zákony, vyhlášky aj.)

Odkaz na právní výklady legislativy MŠMT:

<http://www.msmt.cz/dokumenty/pravni-vyklad-msmt?highlightWords=pr%C3%A1vn%C3%AD+v%C3%BDklady>

Vnitřní předpisy a dokumenty

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28, všech 22 příloh vydaných a pozměněných v r. 2015 – 20.

Metodický pokyn MŠMT **k prevenci a řešení šikanování** ve školách a školských zařízeních, č. j.: MSMT-21149/2016

Metodický pokyn MŠMT **k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance**, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, **prevenci a postihu záškoláctví** č.j.: 10194/2002-14 (aktuálně ve fázi novelizace)

Metodický pokyn k zajištění **bezpečnosti ochrany zdraví** dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005-25

Metodické doporučení k bezpečnosti žáků a studentů ve školách a školských zařízeních: **Minimální standard bezpečnosti**, č.j.: 1981/5015-1

Metodické doporučení pro práci s **Individuálním výchovným programem (IVÝP)** v rámci řešení rizikového chování žáků, č.j. MSMT-43301/2013

Metodické doporučení ke zřízení funkce **asistenta pedagoga**, Čj.: MSMT-7502/2015

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.:25884/2003-24

Využití **právních opatření při řešení problémového chování** žáků na školách, MŠMT, únor 2014

Pomůcka pro ředitele škol **při tvorbě školního řádu.**, č.j.MSMT-10862/2015

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu **užívání internetu**, č.j.: 11 691/2004-24

Metodický pokyn k upřesňující podmínky **činnosti středisek výchovné péče**, č.j.MSMT-7742007-24 *Mgr. Lucie Šimečková, metodik prevence v Pedagogicko-psychologické poradně Opava, 2022*

4. Sít' organizací a služeb – zvláštní příloha

Minimální preventivní program

ZŠ Opava, Mařádkova 15 – p. o.